

13 jun 2012 -10:05

In NAAM van de gelijkheid van mannen en vrouwen

Brussel, 13.06.2012 - Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen beveelt aan om het Burgerlijk Wetboek aan te passen opdat de namen van beide ouders aan hun kinderen worden doorgegeven om zo een echte gelijkheid tussen vrouwen en mannen te waarborgen.

Het Instituut heeft vastgesteld dat de huidige regels voor de overdracht van de naam aan het kind een discriminatie op grond van het geslacht uitmaken en de internationale regels schenden die elke discriminatie tussen mannen en vrouwen veroordelen, in het bijzonder wat betreft de overdracht van de familienaam aan het kind. Naast het discriminerende aspect van deze regel, die koppels verplicht om kinderen de naam van de vader te geven, kan hij leiden tot een meer uitgesproken wens van ouders naar de geboorte of de adoptie van een jongen in plaats van een meisje met het oog op de voortzetting van de familienaam doorheen de volgende generaties.

Michel Pasteel, directeur van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, stelt vast: *"In de meeste gezinssituaties in België draagt het kinn een homoseksueel koppel hun familienaam doorgeven aan hun kinderen, noch dat men de familienamen van beide combineert."*

Het Instituut heeft hieromtrent een tiental klachten ontvangen van burgers en vrouwenorganisaties die kinderen de dubbele naam willen kunnen geven, of ervoor willen kunnen kiezen om enkel de naam van de moeder te geven. Meer en meer mensen worden zich bewust van deze situatie, die ze als discriminerend voor de vrouwen beschouwen.

Het huidige Belgische systeem voor de naamgeving van het kind respecteert noch het internationaal, noch het Europese recht. Op het niveau van de Verenigde Naties schendt het immers het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW - Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women), dat in 1985 geratificeerd werd. Op het niveau van de Raad van Europa is het niet in overeenstemming met resolutie (78)37, die op 27 september 1978 aangenomen werd, en met de aanbevelingen van de parlementaire vergadering van de Raad van Europa, in het bijzonder aanbeveling 1271 van 28 april 1995 en 1362 van 18 maart 1998.

Het Instituut heeft daarom beslist om de politieke gezagsdragers te interpellieren over de gegrondheid van deze ongelijkheid, en zijn advies bezorgd aan de ministers van Justitie en Gelijke Kansen, de voorzitter van de Commissie Justitie en van het Adviescomité Gelijke Kansen van de Senaat en aan de afgevaardigden voor de rechten van het kind.

Hoe de gelijkheid van mannen en vrouwen respecteren?

Er werden al een aantal wetsvoorstellen ingediend. Het Instituut waarschuwt dat ouders de vrije keuze laten tussen de naam van de vader, die van de moeder of de dubbele naam in de gewenste volgorde enkel zou tegemoetkomen aan een formele gelijkheid van mannen en vrouwen. Michel Pasteel zegt hierover: *"Deze optie zou de noodzakelijke feitelijke gelijkheid niet garanderen. Door ouders de vrije keuze te laten, bestaat het risico dat de naam van de vader het vaakst zou gebruikt worden om toe te geven aan een eeuwenlange traditie of als gevolg van een machtsrelatie."*

Ook het opleggen van de naam van de vader als de ouders het niet eens geraken (zoals in het huidige Franse systeem), of meisjes de naam van de moeder geven gevolgd door die van de vader en jongens die

van de vader gevolgd door die van de moeder, zou geen gelijke behandeling van kinderen naargelang hun geslacht waarborgen en daardoor ook ingaan tegen het principe van de gendergelijkheid.

Het Instituut is voorstander van een regel die het principe van de dubbele naam van de ouders oplegt, waarbij de keuze van de volgorde aan hen wordt overgelaten. In geval van onenigheid of indien zij geen keuze maken, zou de volgorde van de dubbele naam kunnen bepaald worden met behulp van een neutrale regel, zoals bijvoorbeeld een loting door de ambtenaar van de burgerlijke stand.

In het belang van het kind is het belangrijk om de van toepassing zijnde regels te hervormen en zoveel mogelijk eenvormig te maken, in ieder geval wanneer de afstamming is vastgesteld voor de beide ouders (van verschillend of hetzelfde geslacht) en ongeacht de gezinssituatie (gehuwd, samenleven, samenwonen, nieuw samengesteld gezin, adoptie).

Het advies van het Instituut is beschikbaar op de website <http://igvm-iefh.belgium.be>.

Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel
België
+ 32 2 233 44 00
<http://igvm-iefh.belgium.be>

Liesbet Vanhollebeke
Communicatiedeskundige
+32 233 41 75
liesbet.vanhollebeke@igvm.belgie.be

Véronique De Baets
Perscontact
+32 2 233 40 34
veronique.debaets@iefh.belgique.be